

Rozkład materiału z planem wynikowym dla klasy 4

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	pp *	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Zaproszenie do sztuki						
1. O wyobraźni, naśladowaniu rzeczywistości i zabawie. Artyści malują to, co lubią. / „W świecie ludzi, roślin i zwierząt”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> sztuka, piękno, wyobraźnia plastyka artysta obrazy (dzieło malarskie, wyobrażenie przedmiotu) rzeźby budowle przedmioty użytkowe (pojęcie podane w sposób opisowy) autoportret, portret realizm (pojęcie podane w sposób opisowy) 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>O podręczniku</i>, s. 4–5, 1. <i>Zaproszenie do sztuki</i>, s. 6–8 reprodukcje z podręcznika i DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: rysunkowa, barwna kompozycja pastelami suchymi z elementami kolażu (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) prezentacja i omówienie prac uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie znaczenia sztuki dla człowieka, znajomość wybranych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki i znaczenia wyobraźni w tworzeniu tworzenie barwnej uproszczonej, kompozycji plastycznej na dowolny temat o małej ilości elementów, niewielkiej oryginalności, stosowanie prostych form do uzupełnienia pracy kolażem 	<ul style="list-style-type: none"> określanie znaczenia sztuki dla artysty, znajomość roli artysty, różnorodnych tematów dzieł sztuki, dziedzin plastyki, określanie znaczenia wyobraźni w tworzeniu, wskazywanie i opisywanie dzieł opartych na odtwarzaniu rzeczywistości oraz grze wyobraźni tworzenie wieloelementowej kompozycji na dowolny temat, kreatywność, pomysłowość w ujęciu tematu, kompozycji, stosowaniu ciekawych zestawień kolorów, wzbogacanie pracy poprzez stosowanie ciekawych form plastycznych wykonanych techniką kolażu tworzenie oryginalnego autoportretu
O kresce i o rysowaniu						
2. Jak pracuje artysta? / „Wśród gałązek, krzewów i pajęczyn”	1.2 2.1 3.1	<ul style="list-style-type: none"> wyobraźnia, wyobrażenie obraz (dzieło malarskie) malarz rysunek kreska 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>2. Bogactwo natury a narzędzia sztuki</i>, s. 10–11 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> wskazywanie prostych rzeczy w naturze przypominających kreskę określanie związku używanego narzędzia z różnorodnością uzyskiwanych kresek w rysunku na podstawie własnej twórczości i wybranego dzieła plastycznego 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość wielu różnych rzeczy w naturze przypominających kreskę określanie wpływu używanego narzędzia na tworzenie różnorodnych kresek w rysunku, określanie charakteru kresek we własnych pracach i opisywanie ich w różnych poznanych dziełach plastycznych

* Numery treści nauczania w podstawie programowej

Temat lekcji / temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> podstawowe przybory i materiały rysunkowe (farby, kredki, ołówek, pióro, papier, płótno) pracownia 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt ćwiczeń: 1. <i>Kreska może zmieniać swoją postać</i> reprodukcje z podręcznika i DVD film <i>W pracowni malarza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie plastyczne: linearna, rysunkowa kompozycja wybranymi narzędziami prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> posługiwanie się kilkoma rodzajami zróżnicowanych kresek w rysunku znajomość wybranych narzędzi z pracowni artysty i ich zastosowania tworzenie prostej, linearnej kompozycji plastycznej przedstawiającej naturę, przedmioty zbliżone kształtem do kreski, praca o niewielkim stopniu oryginalności 	<ul style="list-style-type: none"> posługiwanie się wieloma rodzajami zróżnicowanych kresek w rysunku dostosowanymi do przedstawianych przedmiotów, umiejętność różnicowania formy i charakteru kresek, dobre wykorzystywanie możliwości określonych narzędzi podczas tworzenia różnych linii tworzenie oryginalnej, wieloelementowej kompozycji linearnej inspirowanej naturą, przedstawiającej przedmioty zbliżone formą do kreski trafne oddawanie kreską formy i charakteru przedstawianych obiektów
<p>3. Teatr cieni. / „O kocie i jego wężach i jego wężach – zwierzęta domowe i dzikie” lub „W gospodarstwie wiejskim, ogrodzie zoologicznym i cyrku”</p>	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> kreska kontur rysunek rysunek konturowy przybory rysunkowe, techniki rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 3. <i>Kreska jako kontur</i>, s. 12–13 zeszyt ćwiczeń: 2. <i>Kreska pomoże ci wyrazić siebie</i> ilustracje z podręcznika i DVD lampa biurowa albumy ze zdjęciami zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka ćwiczenie prezentacja i omówienie reprodukcji rozmowa nauczająca praca z tekstem ćwiczenie plastyczne: linearna kompozycja wybranym narzędziem, wycinanka prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub/i grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia konturu, narysowanie określonych przedmiotów za pomocą rysunku konturowego wskazywanie konturu w wybranym dziele plastycznym zakomponowanie prostej, typowej pracy plastycznej na określony temat, posługiwanie się konturem, kreską wykonaną różnymi narzędziami, umieszczenie niewielkiej ilości elementów w kompozycji znajomość wybranych cech przedstawianych zwierząt i ich otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość pojęcia konturu, rozumienie abstrakcyjnego charakteru tego pojęcia, określanie konturów różnorodnych przedmiotów, szkicowanie konturów różnymi narzędziami wskazywanie różnorodnego sposobu posługiwania się konturem przez artystów zakomponowanie wieloelementowej, oryginalnej i nietypowej kompozycji plastycznej na zadany temat, posługiwanie się konturem, ciekawą kreską wykonaną różnymi narzędziami inspirowanie się naturą, oddawanie najbardziej charakterystycznych cech zwierząt i ich otoczenia w pracy plastycznej posługiwanie się konturem w wycinance sylwetek zwierząt, poprzedzone obserwacją charakterystycznych cech określonych gatunków

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
4. Kreska jako środek wyrazu artystycznego. / „Wielkie ryby w oceanie” lub „Domy w tajemniczym miasteczku”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> kreska kreska jako środek wyrazu artystycznego kreska jako indywidualna i oryginalna cecha twórczości danego artysty rysunek, przybory rysunkowe i malarskie programy graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 4. <i>Kreska jako środek wyrazu artystycznego</i>, s. 14–16 zeszyt ćwiczeń: 3. <i>Kreska tworzy napisy z „charakterem”</i> reprodukcje z podręcznika i DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: rysunek różnymi narzędziami prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie napisu za pomocą kreski, którego forma w luźny sposób nawiązuje do przekazywanych treści rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu, nadającego pracom różny charakter, porównywanie dwóch dzieł o zróżnicowanej formie tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami prostej kompozycji, pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na zróżnicowany charakter pracy 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie oryginalnego napisu za pomocą kreski, którego forma w trafny sposób oddaje przekazywane treści rozumienie znaczenia kreski jako środka artystycznego wyrazu, nadającego pracom różny charakter, np. nastój, porównywanie kresek w kilku wybranych dziełach plastycznych tworzenie za pomocą kreski wybranymi narzędziami oryginalnej, wieloelementowej kompozycji, pokazującej kreskę jako środek wyrazu artystycznego, który wpływa na zróżnicowany charakter pracy
O grafice i o powielaniu						
5. Ślady przedmiotów, ślady różnych materiałów. / Kompozycja abstrakcyjna lub dowolna	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> grafika, grafik oryginał, reprodukcja powielanie, odbitka graficzna płyta graficzna (matryca), odbijanie kreska 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 5. <i>Jedno dzieło w wielu egzemplarzach</i>, s. 18–20 zeszyt ćwiczeń: 4. <i>Odbitka – szukamy graficznych śladów</i> reprodukcje z podręcznika i DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: wykonanie odbitki z nietypowych materiałów prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy rozumienie odbijania matrycy jako sposobu powstawania odbitek znajomość reprodukcji przynajmniej dwóch dzieł graficznych, określanie kreski jako środka wyrazu w grafice odbijanie różnych materiałów mogących budować matrycę tworzenie matrycy z przynajmniej dwóch rodzajów materiałów wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość i definiowanie pojęcia grafiki jako dziedziny sztuki i grafika jako twórcy rozumienie odbijania matrycy (powielenia) jako sposobu powstawania odbitek wyjaśnianie sposobu powstawania różnorodnych dzieł graficznych na skutek odbijania płyt z różnych materiałów, używania różnych narzędzi do wykonania płyt, odbijania ich pod prasą graficzną opisywanie kilku różnych dzieł graficznych, wskazywanie różnorodnie zastosowanej kreski jako zasadniczego środka wyrazu artystycznego w grafice odbijanie różnorodnych powierzchni w celu tworzenia ciekawych odbitek

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
						<ul style="list-style-type: none"> tworzenie matrycy z ciekawej kompozycji kilku rodzajów materiałów o zróżnicowanej powierzchni staranne wykonywanie odbitki z samodzielnie przygotowanej matrycy (płytki)
6. Frotaż (przecierka) / „Kompozycja w kole” lub „Smoki i dinozaury”	2.1 3.1	<ul style="list-style-type: none"> grafika, grafik odbitka graficzna powielanie plyta graficzna frotaż 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 6. <i>Frotaż (przecierka)</i>, s. 21–23 zeszyt ćwiczeń: 5. <i>Frotaż, czyli przecierka z pomysłem</i> reprodukcje z podręcznika i DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: praca techniką frotażu prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie frotażu jako techniki graficznej, rozumienie, na czym polega technika frotażu znajomość wybranego dzieła powstałego techniką frotażu wykonanie frotażu z dowolnej matrycy, powstałej z materiału o chropowatej powierzchni wykonanie matrycy i odbitki do frotażu o zaplanowanej, prostej kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> określanie i omawianie specyfiki frotażu jako techniki graficznej, omawianie, na czym polega tworzenie techniką frotażu matrycy i odbitki znajomość i opisywanie kilku wybranych dzieł wykonanych techniką frotażu wykonanie ciekawego frotażu (czarno-białego lub barwnego) z dowolnej matrycy lub wykorzystanie nietypowego materiału do wykonania frotażu wykonanie ciekawie zakomponowanej matrycy i odbitki techniką frotażu
O barwie i malowaniu						
7. Jak technika, przybory malarskie i podłoża zmieniają obrazy? / „W dżungli” lub „W lesie”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo, malarz barwa (kolor) kreska obraz (dzieło malarskie) plaszczyna papier, płótno, deska, ściana lub szyba (okno) jako powierzchnie, na których tworzone są dzieła malarskie 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 7. <i>Malarstwo, czyli kolory na płaszczyźnie</i>, s. 24–26 reprodukcje z podręcznika i DVD film <i>W pracowni malarza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem ćwiczenie plastyczne: kompozycja barwna techniką mieszaną 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów, dzieł malarskich, wybranych technik i narzędzi określanie kreski i barwy jako zasadniczych środków wyrazu wykorzystywanych w malarstwie opisywanie barw i kresek w wybranym obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, definiowanie malarstwa jako dziedziny plastyki, malarza jako twórcy, obrazów jako dzieł malarskich, wybranych technik (malarstwa akwarelowego, olejnego, mozaiki, witrażu, kolażu) i narzędzi dokładne określanie kreski i barwy jako zasadniczych środków wyrazu wykorzystywanych w malarstwie trafne opisywanie barw i kresek w kilku wybranych obrazach

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> • techniki malarskie (akwarela, tempera, plakatówka, pastele, malarstwo olejne, mozaika, witraż, kolaż) 		<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie techniką mieszaną prostej, typowej kompozycji malarskiej inspirowanej naturą 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie oryginalnej złożonej, wieloelementowej kompozycji malarskiej inspirowanej naturą • wykorzystywanie możliwości różnych technik w pracy plastycznej
8. Barwy czyste – podstawowe i pochodne. / „Tęczowy ogród” lub „Rajski ptak”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • malarstwo, malarz • barwa • barwy podstawowe, barwy pochodne • mieszanie barw • odcienie barwy 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 8. <i>Barwy czyste – podstawowe i pochodne</i>, s. 27–29 • zeszyt ćwiczeń: 6. <i>Barwne koło – mnożenie kolorów</i> • reprodukcje z podręcznika i DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja reprodukcji • praca tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja malarska plakatówkami • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw podstawowych i pochodnych oraz sposobu tworzenia barw pochodnych • samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw • obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz we wskazanym obrazie • tworzenie prostej kompozycji z wyobraźni o niewielkiej ilości elementów, w której zastosowane są barwy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw podstawowych i pochodnych, wskazywanie sposobu tworzenia barw pochodnych, stosowania ich w dziełach sztuki i wykorzystywania w życiu codziennym • samodzielne uzyskiwanie barw pochodnych w modelu koła barw, staranność wykonania • obserwowanie i wyodrębnianie barw podstawowych i pochodnych w naturze oraz w różnych dziełach sztuki • tworzenie oryginalnej, złożonej kompozycji z wyobraźni o dużej ilości elementów, w której zastosowane są ciekawie zestawione barwy podstawowe i pochodne • posługiwanie się różnymi sposobami mieszania barw w pracy plastycznej
9. Barwy ciepłe i zimne. / „W niebieskich lub różowych okularach – portrety” lub	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • malarstwo, malarz • barwa • barwy podstawowe, barwy pochodne • barwy ciepłe • barwy zimne (chłodne) 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 9. <i>Barwy ciepłe i zimne</i>, s. 30–32 • zeszyt ćwiczeń: 7. <i>Ciepło barw – skojarzenie czy odczucie?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym • orientacyjne wskazywanie barw ciepłych i zimnych w kole barw • wskazywanie barw ciepłych i zimnych w wybranym obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie barw ciepłych i zimnych, odwoływanie się do skojarzeń z życiem codziennym, określanie, porównywanie temperatury barw cieplejszych i chłodniejszych • określanie i porównywanie temperatury barw w modelu koła barw

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
„W jakich górach wolę być – błękitnych czy czerwonych?”		<ul style="list-style-type: none"> temperatura barwy (barwy cieplejsze, barwy chłodniejsze) 	<ul style="list-style-type: none"> reprodukcje z podręcznika i DVD 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie plastyczne: kompozycja akwarelą uzupełniona pastelami olejnymi i kolażem praca z tekstem prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie prostej kompozycji w barwach ciepłych i zimnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazywanie barw ciepłych i zimnych w różnych dziełach malarskich, porównywanie temperatury barwy tworzenie oryginalnej kompozycji, złożonej pod względem formy i ilości elementów w barwach ciepłych i zimnych
10. Gama barwna. Akcent kolorystyczny. Wiele akcentów, jeden akcent. / „Pokaz fajerwerków”, „Samotna łódka na morzu” lub „Zdobywca szczytu”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo, malarz barwa barwy podstawowe, barwy pochodne barwy ciepłe, barwy zimne wąska gama barw ciepłych, wąska gama barw chłodnych, tonacja szeroka gama barw akcent kolorystyczny pejzaż 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 10. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i>, s. 33–36 zeszyt ćwiczeń: 8. <i>Kolorowe gamy – ubranie w wąskiej gamie</i> reprodukcje z podręcznika i DVD niewielkie elementy stroju w szerokiej gamie barw kolorowa krepina, taśma klejąca, nożyczki 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka ćwiczenie prezentacja reprodukcji praca z tekstem ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami suchymi uzupełniona elementami kolażu prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych oraz szerokiej gamy barw znajomość pojęcia akcentu kolorystycznego, różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu określanie gamy kolorystycznej, akcentów w stroju i obrazie znajomość pejzażu jako tematu malarskiego wykonanie barwnej, uproszczonej kompozycji w określonej wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość barw wchodzących w zakres wąskiej gamy barw ciepłych i wąskiej gamy barw zimnych, tonacji oraz szerokiej gamy barw znajomość i wyjaśnianie pojęcia akcentu kolorystycznego, różniącego się temperaturą w stosunku do gamy kolorystycznej obrazu, wyjaśnianie znaczenia akcentu barwnego w obrazie opisywanie, określanie gamy kolorystycznej, tonacji i akcentów w strojach, obrazach, najbliższym otoczeniu i w naturze dobra znajomość i wyjaśnianie cech pejzażu jako tematu malarskiego wykonanie barwnej, oryginalnej kompozycji w wąskiej gamie kolorystycznej z akcentami znajomość znaczenia jednego lub wielu akcentów w kompozycji

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Kalendarz świąteczny						
11. Boże Narodzenie. Gwiazdki, aniołki, łańcuchy ze słomek i innych materiałów. Podsumowanie wiadomości o kresce, barwach podstawowych i pochodnych, gamach barwnych	1.1 2.1 3.1	<ul style="list-style-type: none"> sztuka ludowa tradycje ludowe kreska kontur barwy podstawowe, barwy pochodne szeroka gama barw, wąska gama barw akcent kolorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>O sztuce mojego regionu</i>, s. 47–53 (ilustracje) dowolne ilustracje dzieł sztuki ludowej, eksponaty 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja eksponatów ćwiczenie plastyczne: dekoracyjne kompozycje przestrzenne z różnych materiałów rozmowa nauczająca prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenia własnych wykonywanie prostych ozdób świątecznych o zróżnicowanych kształtach i barwach dokonywania prostego podziału pracy na zasadnicze etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość tradycji świątecznych i ich znaczenia, zauważenie wpływu sztuki ludowej i tradycji ludowych na tradycje świąteczne twórcze inspirowanie się tradycyjnymi ozdobami świątecznymi i tworzenie własnych, nawiązujących do nich oryginalnych ozdób staranne wykonywanie prostych i złożonych ozdób świątecznych o zróżnicowanych kształtach, przemyślanej kompozycji, kolorystyce i detalach dokonywanie szczegółowego podziału pracy na etapy, planowanie kolejności czynności podczas wykonywania ozdób świątecznych
12. Kiermasz ozdób świątecznych i przedmiotów dekoracyjnych na wyznaczony cel. / Bombka, serwetka świąteczna, kubek, świecznik	1.1 2.1 2.2 3.1	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja (pojęcie podane w sposób opisowy) barwa kreska, kontur przedmioty użytkowe, sztuka użytkowa (pojęcia podane w sposób opisowy) szeroka gama barw, wąska gama barw, akcenty kolorystyczne kompozycja rytmiczna, kompozycja symetryczna faktura 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 10. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i>, s. 33–37; <i>Kompozycja symetryczna, Kompozycja rytmiczna</i>, s. 41–46 (ilustracje) wybrane dekoracje świąteczne 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: dekoracje malarskie przedmiotów użytkowych omówienie i prezentacja prac uczniów (prace indywidualne, grupowe, zbiorowe) 	<ul style="list-style-type: none"> współpraca i współdziałanie, uświadomienie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych świątecznych motywów dekoracyjnych i wykorzystywania ich podczas dekorowania przedmiotów użytkowych tworzenie prostych pod względem graficznym barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych 	<ul style="list-style-type: none"> współpraca, współdziałanie, podejmowanie inicjatywy, uświadomienie sobie znaczenia podjętych prac na potrzeby aukcji na określony cel znajomość tradycji świątecznych, tradycyjnych świątecznych motywów dekoracyjnych, twórcze zainspirowanie się nimi podczas dekorowania przedmiotów użytkowych tworzenie prostych i złożonych pod względem graficznym, przemyślanych barwnych kompozycji dekoracyjnych na przedmiotach użytkowych

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
					<ul style="list-style-type: none"> • posługiwanie się rytmem, symetrią i określoną kolorystyką kojarzącą się ze świętami w dekoracjach wybranych przedmiotów użytkowych • określanie, planowanie właściwej kolejności podstawowych czynności podczas pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwanie się rytmem, symetrią, wybranymi gamami kolorystycznymi, barwami kojarzącymi się ze świętami, wykorzystywanie akcentów podczas tworzenia oryginalnych dekoracji przedmiotów użytkowych • określanie, planowanie właściwej kolejności wszystkich czynności podczas pracy
O kompozycji w malarstwie						
13. Zasada równowagi. / „W kosmosie. O wielkiej planecie i małych meteorytach” lub „Kamyczki i kamienie”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • kompozycja • komponować, skomponować • zasada równowagi w kompozycji • ciężar barwy • barwy lekkie • barwy ciężkie 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 11. <i>Zasada równowagi</i>, s. 38–40 • zeszyt ćwiczeń: 9. <i>Równowaga – wprowadzanie ładu</i> • reprodukcje z podręcznika i DVD • owoce lub klocki o różnej wielkości i barwie 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja plakatówkami połączona z wydzieranką • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia kompozycji i komponowania • znajomość barw lekkich i ciężkich • proste określanie cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi • wskazywanie równowagi w wybranym dziele malarskim • tworzenie barwnej kompozycji o niewielkiej ilości elementów, w której widoczne jest dążenie do równowagi 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość i określanie pojęcia kompozycji i komponowania jako tworzenia układu elementów plastycznych • znajomość barw lekkich i ciężkich, określanie ich znaczenia dla uzyskiwania równowagi w kompozycji • określanie różnorodnych cech kompozycji, w której spełniona jest zasada równowagi (wielkość, rozmieszczenie, barwa elementów) • wskazywanie równowagi w kilku zróżnicowanych dziełach malarskich • tworzenie oryginalnej barwnej, wieloelementowej kompozycji zgodnie z zasadą równowagi
14. Kompozycja symetryczna. / „Koronkowy liść” lub „Drzewo”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • kompozycja • komponować, skomponować • symetria • kompozycja symetryczna 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 12. <i>Kompozycja symetryczna</i>, s. 41–43 • zeszyt ćwiczeń: 10. <i>Symetria czasem jest potrzebna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • ćwiczenie • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech symetrii, kompozycji symetrycznej • zauważanie symetrii w przyrodzie i dziełach sztuki • tworzenie kompozycji symetrycznej o niewielkiej ilości elementów z osią symetrii 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie, omawianie cech symetrii, kompozycji symetrycznej • zauważanie symetrii w przyrodzie, dziełach sztuki, życiu codziennym, np. formie przedmiotów

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			<ul style="list-style-type: none"> reprodukcje z podręcznika i DVD proste przedmioty, w których można wyznaczyć oś symetrii 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie plastyczne: kolaż, wycinanka z tkanin, koronki lub witraż z bibulek prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 		<ul style="list-style-type: none"> tworzenie oryginalnej, nietypowej kompozycji symetrycznej o dużej ilości elementów składowych, ciekawie zakomponowanej po obu stronach osi symetrii
15. Kompozycja rytmiczna. Różne rytmy. / „Widok przez ogrodzenie”, „Tkanina we wzory” lub „Wieżowce”	2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja komponować skomponować rytm kompozycja rytmiczna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 13. <i>Kompozycja rytmiczna</i>, s. 44–46 zeszyt ćwiczeń: 11. <i>Rytm przydaje się w dekoracji</i> reprodukcje z podręcznika i DVD zdjęcia przyrody, w których widoczny jest rytm odtwarzacz muzyki, wybrane utwory muzyczne, np. „Sonata księżycowa” L. van Beethovena, „Lot trzmiela” N. Rimskiego-Korsakowa 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycje technikami mieszanymi (rysunki, stemple, szablony) praca z tekstem prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie zasadniczych cech rytmu i kompozycji rytmicznej zauważanie rytmu w dziełach plastycznych i w innych dziedzinach życia zauważanie i opisywanie prostego rytmu w dziele plastycznym tworzenie różnych prostych kompozycji rytmicznych różnymi technikami 	<ul style="list-style-type: none"> określanie różnorodnych rytmów, określanie cech rytmu, kompozycji rytmicznej zauważanie, porównywanie cech rytmu w dziełach plastycznych i innych dziedzinach życia (określanie podobieństw i różnic) zauważanie różnorodnych rytmów w wybranych dziełach plastycznych o zróżnicowanym charakterze tworzenie oryginalnych kompozycji rytmicznych różnymi technikami

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Kalendarz						
16. Wielki dyskotekowy bal. Przygotowanie elementów dekoracyjnych na bal tematyczny	2.1 2.2	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja zasada równowagi kompozycja rytmiczna barwy podstawowe, pochodne barwy ciepłe, zimne gama kolorystyczna szeroka i wąska akcenty kolorystyczne nastrój 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 11. <i>Zasada równowagi</i>, s. 38–40; 13. <i>Kompozycja rytmiczna</i>, s. 44–46; 10. <i>Gama barwna. Akcent kolorystyczny</i>, s. 33–37 pudełko na losy do głosowania na temat dekoracji dyskoteki kartoniki do wpisywania głosów 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycje dekoracyjne technikami mieszanymi prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> podjęcie współpracy, współdziałanie podczas działań zespołowych, planowanie kolejności czynności i etapów pracy wykonywanie prostych elementów dekoracyjnych, których forma podporządkowana jest całości dekoracji stosowanie określonej kolorystyki w wykonywanych częściach dekoracji 	<ul style="list-style-type: none"> podjęcie współpracy, współdziałanie podczas prac zespołowych, inicjowanie działań, planowanie kolejności czynności, konsekwentne realizowanie zaplanowanych działań wykonywanie prostych i złożonych elementów dekoracyjnych, których forma, kolorystyka i wielkość podporządkowana jest całości dekoracji; łączenie mniejszych elementów w większe segmenty stosowanie określonej, przemyślanej kolorystyki w mniejszych i większych częściach dekoracji
O sztuce mojego regionu						
17. Sztuka ludowa. / „Wycinanki jak ludowe hafty – drzewa, ludzie, zwierzęta”	1.1 2.1 3.1	<ul style="list-style-type: none"> sztuka ludowa budownictwo ludowe rzeźba ludowa malarstwo ludowe grafika ludowa ludowe rzemiosło artystyczne: wycinanka, haft zabytki sztuki ludowej, muzeum, skansen kompozycja symetryczna barwy podstawowe szeroka gama barw 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 14. <i>Sztuka ludowa</i>, s. 48–50 zeszyt ćwiczeń: 12. <i>Sztuka ludowa – prosta, bliska, kolorowa</i> reprodukcje z podręcznika i DVD 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja eksponatów i reprodukcji rozmowa nauczająca praca tekstem ćwiczenie plastyczne: kompozycje wykonane techniką wycinanki prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech sztuki ludowej i artystów ludowych znajomość wybranych cech, charakterystycznych dzieł sztuki ludowej najbliższego regionu znajomość wyglądu stroju ludowego regionu tworzenie prostej wycinanki nawiązującej do sztuki ludowej 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech sztuki ludowej, kolorystyki, tematyki, formy i rodzajów dzieł, artystów ludowych znajomość wybranych cech charakterystycznych dzieł sztuki najbliższego regionu, rozpoznawanie i określanie cech charakterystycznych kompozycji, motywów i specjalności regionalnych dobra znajomość i opisywanie wyglądu stroju ludowego regionu stworzenia oryginalnej kompozycji wycinanki, nawiązującej formą, charakterem, kolorystyką do sztuki ludowej

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
18. Co to są przepróchy? / „Dwa podobne obrazy”	1.1 2.1 2.2 3.1	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo na papierze, blasze, szkłe, desce, na kaflach i sprzętach metoda „przepróch” ludowe malarstwo sakralne pisanki regionalne motywy dekoracyjne barwy podstawowe i pochodne szeroka i wąska gama barw, akcent kolorystyczny muzeum, skansen 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 15. <i>Malarstwo ludowe</i>, s. 51–52 zeszyt ćwiczeń: 13. <i>Sztuka ludowa może inspirować</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji i eksponatów rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycje malarskie na kafelkach lub na szkłe prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech sztuki ludowej najbliższej okolicy określanie cech ludowego malarstwa znajomość metody „przepróch” jako sposobu tworzenia kilku podobnych obrazów tworzenie dwóch prostych, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; posługiwanie się elementami metody „przepróch” podczas tworzenia kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech sztuki ludowej najbliższej okolicy, określanie specyficznych dziedzin ludowego rzemiosła najbliższej okolicy określanie kolorystyki, tematyki, formy (np. uproszczenie kształtów), charakterystycznych podłoży ludowego malarstwa (szkło, drewno) tworzenie dwóch ciekawych pod względem tematu, formy i pomysłu, podobnych do siebie prac malarskich na wybranym podłożu; rozumienie znaczenia i posługiwanie się w pracy metodą „przepróch”
Kalendarz świąteczny						
19. Wielkanoc. / „Pisanka z wielkim ogonem lub skrzydłami, czyli o pawiu, lisie, wiewiórce i smoku, które przebrały się za pisanki w wielkim koszyku wielkanocnym”	1.1 1.2 2.1 2.2	<ul style="list-style-type: none"> sztuka ludowa kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna szeroka gama barw, wąska gama barw, akcent kolorystyczny pisanki, palmy, wycinanki 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 14. <i>Sztuka ludowa</i>, s. 48–50; 15. <i>Malarstwo ludowe</i>, s. 51–52 zdjęcia pisanek, ludowe pisanki z najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja eksponatów i reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: dekoracje pisanek różnymi technikami prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość tradycji świątecznych, ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek znajomość zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu wykonanie dekoracji pisanki, dodanie elementów przestrzennych tworzenie prostej ilustracji rysunkowej przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość tradycji świątecznych, określanie ich znaczenia dla rodziny, grupy społecznej i przekazywania tradycji, znajomość ludowych dekoracji świątecznych palm, pisanek dobra znajomość, opisywanie zdobień pisanek charakterystycznych dla regionu wykonanie oryginalnej dekoracji pisanki, dodanie do niej ciekawych, starannie wykonanych elementów przestrzennych ilustrowanie wybranych tradycji świątecznych, tworzenie oryginalnej, barwnej kompozycji przedstawiającej elementy dekoracji świątecznych (koszyczek, serwetka)

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O plamach barwnych w malarstwie						
20. Co to jest plama? / „Dywan w plamy”	2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • malarstwo • kompozycja • obraz (dzieło malarskie) • barwa • plama barwna • kompozycja • luźny układ plam • zwarty układ plam • plamy otoczone konturem 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 16. <i>Co to jest plama?</i>, s. 54–56 • zeszyt ćwiczeń: 14. <i>Plamy różnią się nie tylko kolorami</i> • reprodukcje z podręcznika i DVD 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: malarstwo akwarelami lub kolorowymi tuszami • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia plamy barwnej w malarstwie • określanie luźnego i zwartego układu plam barwnych oraz plam barwnych otoczonych konturem, wskazywanie ich na prostych przykładach • tworzenie prostych, różnych układów plam barwnych we własnych pracach plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość, definiowanie, określanie pojęcia plamy barwnej w malarstwie • definiowanie, określanie luźnego i zwartego układu plam barwnych, wskazywanie ich w różnych dziełach sztuki • tworzenie różnych układów plam barwnych, ciekawych pod względem kolorystyki i kompozycji we własnych pracach plastycznych
21. Tajemnice faktury. / „Pochmurne niebo”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • malarstwo • kompozycja • obraz (dzieło malarskie) • plama barwna • faktura • pejzaż 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 17. <i>Faktura – skóra plamy</i>, s. 57–59 • zeszyt ćwiczeń: 15. <i>Kolor i faktura – gładkie i chropawe</i> • reprodukcje z podręcznika i DVD • zdjęcia chmur (dodatkowo) 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kolaże z plam wykonanych różnymi technikami • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia faktury oraz określanie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji zróżnicowania powierzchni obrazów • wskazywanie zróżnicowanej faktury na prostych przykładach • tworzenie kilkuelementowej, prostej kompozycji, w której występują plamy barwne o zróżnicowanej fakturze 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość, definiowanie pojęcia faktury oraz określanie jej różnic w dziełach zależnie od sposobów nakładania farb, a w konsekwencji zróżnicowania powierzchni obrazów • wskazywanie zróżnicowanej faktury w różnych dziełach malarskich, porównywanie wpływu różnic faktury na wyraz, odbiór nastroju obrazów • tworzenie oryginalnej, wieloelementowej, ciekawie zakomponowanej pracy, w której występują plamy barwne o zróżnicowanej fakturze

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
22. Uroki akwareli. / „Odbicia w wodzie”, „Fontanna” lub „Wodospad”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo kompozycja obraz (dzieło malarskie) techniki malarskie (farby plakatowe, akwarela) lawowanie faktura plam w akwareli faktura plam w technice farb plakatowych 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 18. <i>Uroki akwareli</i>, s. 60–62 zeszyt ćwiczeń: 16. <i>Barwy i światło – jasno, leciutko, akwarelowo</i> reprodukcje z podręcznika i DVD 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie materiału ilustracyjnego praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja techniką akwareli prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarską określanie faktury plam w akwareli omawianie wybranych cech dzieła namalowanego akwarelami orientacyjne określanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym wykonanie techniką akwareli prostej kompozycji przedstawiającej 	<ul style="list-style-type: none"> dokładnego określania różnic faktury związanych z zastosowaną techniką malarską, np. farby plakatowe, akwarela określanie faktury, różnego sposobu malowania plam w akwareli omawianie różnorodnych dzieł malarskich namalowanych techniką akwareli, zróżnicowanych pod względem faktury plam określanie, definiowanie pojęcia lawowania w malarstwie akwarelowym wykonanie techniką akwareli ciekawej kompozycji przedstawiającej wykorzystanie możliwości techniki, posługiwanie się lawowaniem
Lekcja plenerowa						
23. Rysunek z natury. Dlaczego artyści podobne rzeczy malują w różny sposób?	1.1 2.1 3.1	<ul style="list-style-type: none"> rysunek kompozycja, zasada równowagi w kompozycji, ciężar barw, plam kreska faktura w rysunku proporcje realizm wyobraźnia styl artysty, oryginalność 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 1. <i>Zaproszenie do sztuki</i>, s. 6–8; 11. <i>Zasada równowagi</i>, s. 38–40; <i>Faktura – skóra plamy</i>, s. 57–59 obserwacja natury 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji (do decyzji nauczyciela) rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: rysunek ołówkiem lub węglem prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> obserwowanie natury, inspirowanie się nią i przedstawianie jej w prostej pracy plastycznej komponowanie pracy plastycznej z natury, orientacyjne określanie proporcji przedmiotów, próba różnicowania faktury przedmiotów w rysunku określanie prostych przyczyn różnorodności dzieł sztuki, różnic w twórczości artystów 	<ul style="list-style-type: none"> komponowanie ciekawej pracy plastycznej z natury, świadomy wybór przedstawianego motywu i dążenie do zachowania równowagi układu elementów, określanie, mierzenie proporcji przedmiotów, przedstawianie zróżnicowanej faktury przedmiotów w rysunku określanie różnorodnych przyczyn zróżnicowanej formy, tematyki dzieł z związanej m.in. z indywidualnością artysty, zauważanie tej zależności we własnych pracach

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O znaku plastycznym						
24. Od przedmiotu do jego znaku. / „Żywioty i zjawiska atmosferyczne”	1.2 2.1 2.2 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • znaki plastyczne • uproszczenie, proste znaki plastyczne • synteza formy 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 19. <i>Znaki proste</i>, s. 64–66 • zeszyt ćwiczeń: <i>Znak plastyczny – jak rysunek staje się znakiem</i> • reprodukcje prostych znaków plastycznych z podręcznika i DVD • komputer z prostym programem graficznym i dostępem do internetu • plansze z wybranymi znakami drogowymi • proste przedmioty z życia codziennego oraz kartoniki z odpowiadającymi im nazwami oraz pojęciami 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: wycinanka z kolorowego papieru • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech formy prostego znaku plastycznego • określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania • tworzenie prostych znaków graficznych ilustrujących wybrane zjawisko (np. przyrodnicze, atmosferyczne) lub przedmiot za pomocą tradycyjnych technik lub przy użyciu komputera 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie, omawianie cech formy prostego znaku plastycznego • określanie miejsc, w których spotykamy się ze znakami plastycznymi, określanie treści i sposobu jej przekazywania • tworzenie ciekawych pod względem formy plastycznej, starannych, prostych znaków plastycznych ilustrujących wybrane zjawisko (przyrodnicze, atmosferyczne), stan, przedmiot za pomocą tradycyjnych technik i przy użyciu komputera
25. Znaki złożone. / „Mój order”	1.2 2.1 2.2 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • znaki plastyczne • proste znaki plastyczne • złożone znaki plastyczne • logo 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 20. <i>Znaki złożone</i>, s. 67–68 • zeszyt ćwiczeń: 18. <i>Logo – składanie znaku</i> • reprodukcje z podręcznika i DVD 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: praca techniką mieszaną 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech złożonych znaków plastycznych, porównywanie znaków prostych i złożonych • znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych • znajomość cech logo • znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie treści 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie, definiowanie cech, formy złożonych znaków plastycznych, porównywanie form, przekazu prostych i złożonych znaków • znajomość uniwersalnego charakteru przekazu znaków złożonych i odczytywanie go na podstawie różnych znanych znaków złożonych, np. dotyczących akcji społecznych, działalności instytucji

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			<ul style="list-style-type: none"> logo np. znanych firm, akcji społecznych i marek samochodów zdjęcia odznaczeń, m.in. Orderu Uśmiechu 	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> komponowanie przynajmniej dwóch elementów w złożony znak plastyczny tworzenie logo tworzenie złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech logo, rozumienie znaczenia jego rozpoznawalności, opisywanie formy znajomość wybranych znaków złożonych i przekazywanych przez nie różnorodnych treści przemysłane, celowe komponowanie dwóch lub kilku elementów w złożony, oryginalny znak plastyczny tworzenie logo o ciekawej formie plastycznej tworzenie oryginalnego, przemysłanego, złożonego znaku plastycznego o konkretnym przesłaniu, np. orderu

Wycieczka

<p>26. Oglądamy wystawę. Opowiadamy o dziełach. / „Portrety widzów oglądających wystawę i ich reakcje na dzieła” lub „Nowa wersja zapamiętanego obrazu”</p>	<p>1.1 1.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> piękno, wyobraźnia wystawa, ekspozycja katalog wystawy kompozycja dzieła sztuki oryginał, reprodukcja kreska barwa szeroła gama barw, wąska gama barw akcent kolorystyczny nastrój obrazu realizm (pojęcie wprowadzone w sposób opisowy) 	<ul style="list-style-type: none"> ekspozycja dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca oglądanie ekspozycji omówienie oglądanych dzieł (praca indywidualna, zbiorowa) ćwiczenie plastyczne: rysunek techniką dowolną 	<ul style="list-style-type: none"> odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, znajomość pojęcia reprodukcja, oryginał znajomość pojęć wystawa (ekspozycja), katalog wystawy wypowiadani prostych opinii o obrazach, zauważanie w nich niektórych środków artystycznego wyrazu formułowania refleksji o wystawie, oglądanych dziełach w formie prostej kompozycji plastycznej – przedstawienia portretów widzów oglądających wystawę lub własnej wersji zapamiętanego obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> aktywny odbiór dzieł sztuki, odpowiednie zachowanie w galerii sztuki określanie różnic między pośrednim i bezpośrednim kontaktem z dziełami sztuki, określanie znaczenia i walorów jednej i drugiej formy kontaktu ze sztuką, definiowanie pojęcia reprodukcja, oryginał znajomość pojęć wystawa (ekspozycja) i katalog wystawy, określanie ich znaczenia dla odbioru i promocji sztuki wypowiadanie opinii, własnego zdania o obrazach, zauważanie i opisywanie zastosowanych w nich środków artystycznego wyrazu
--	------------------------------------	---	---	--	---	---

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
						<ul style="list-style-type: none"> formułowanie refleksji o wystawie, oglądanych dziełach w formie oryginalnej kompozycji plastycznej przedstawienia portretów widzów oglądających wystawę lub tworzenie własnej, oryginalnej wersji zapamiętanego obrazu
W świecie przedmiotów użytecznych						
27. „Skrzynia na skarby”, „Niepowtarzalna torba na laptopa” lub „Balowa torebeczka Kopciuszka”	2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> przedmiot użytkowy sztuka użytkowa sztuka nieużytkowa rzemiosło artystyczne artysta rzemieślnik 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 21. <i>Z dziejów przedmiotów użytecznych</i>, s. 70–71 zeszyt ćwiczeń: 19. <i>Przedmioty stare i nowe</i> reprodukcje z podręcznika DVD różne torby, skrzynie, koszyki walizki opowiadanie „Patyki i patyczki” ks. Jana Twardowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja i omówienie reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: projektowanie i wykonywanie przedmiotu użytkowego prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa, grupowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika znajomość cech sztuki użytkowej znajomość różnorodności form przedmiotów użytkowych wykonywanie przestrzennych przedmiotów użytkowych z różnych materiałów i projektowanie przedmiotów użytkowych w rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość rzemiosła artystycznego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty rzemieślnika, sposobu wykonywania przedmiotów użytkowych określanie zakresu sztuki użytkowej, porównywanie sztuki użytkowej i nieużytkowej znajomość i opisywanie różnorodności form przedmiotów użytkowych wykonywanie ciekawych, przemyślanych pod względem formy plastycznej, przestrzennych przedmiotów użytkowych z różnych materiałów i wykonywanie oryginalnych, rysunkowych projektów przedmiotów użytkowych

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
28. W świecie projektanta. / „Kolorowe samochody” lub „Stroje na różne okazje”	1.2 2.1 2.2 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • przedmiot użytkowy • sztuka użytkowa • wzornictwo przemysłowe • projektowanie, projekt • artysta projektant • forma przedmiotu • funkcja przedmiotu, funkcjonalność 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 22. <i>Wzornictwo przemysłowe i funkcjonalność</i>, s. 72–75 • zeszyt ćwiczeń: 20. <i>Projektowanie – dodawanie funkcji</i> • reprodukcje, zdjęcia z podręcznika i DVD • przykładowe przedmioty z życia codziennego • duże kartonowe pudełka (4–5 sztuk) 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: projekty plakatówką, pastelami, techniką mieszaną • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta • dokonywanie porównania zasadniczych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta • orientacyjne określanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności • obserwowanie przemian formy dawnych i nowych wybranych, charakterystycznych przedmiotów o tej samej funkcji • wykonanie projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochodu lub stroju), próba dostosowania formy do funkcji przedmiotu i upodobań użytkownika 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość, określanie cech wzornictwa przemysłowego jako dziedziny sztuki, specyfiki pracy artysty projektanta • dokonywanie porównania różnorodnych cech rzemiosła artystycznego i wzornictwa przemysłowego oraz sposobu pracy artysty rzemieślnika i artysty projektanta • dobra znajomość i definiowanie pojęcia formy i funkcji przedmiotu oraz jego funkcjonalności • obserwowanie, omawianie przemian formy dawnych i nowych wybranych różnych przedmiotów o tej samej funkcji, zauważanie nowych przedmiotów o nowych funkcjach • wykonanie ciekawego, przemyślanego projektu współczesnego przedmiotu użytkowego (samochodu lub stroju), dobre dostosowanie formy do funkcji przedmiotu i upodobań użytkownika (kolorystyka, dekoracja)
Wycieczka						
29. Uważny obserwator – piękno otoczenia, ciekawy zabytek, oryginalna budowla współczesna,	1.1 1.2 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • piękno • barwa • kreska • plama barwna • faktura • kompozycja • zabytek 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacja najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • rozmowa nauczająca • zwiedzanie okolicy • ćwiczenie plastyczne: zdjęcia, szkice rysunkowe uzupełnione kolażem 	<ul style="list-style-type: none"> • obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli, krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy • wypowiedzanie swojego zdania, opinii na temat oglądanych obiektów 	<ul style="list-style-type: none"> • wnikliwe obserwowanie interesujących obiektów przyrodniczych, zabytków, współczesnych budowli, krajobrazów, roślin w najbliższej okolicy • wypowiedzanie ciekawych opinii, swojego zdania na temat oglądanych obiektów

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
pejzaże, rośliny w najbliższej okolicy. Robimy zdjęcia, szkicujemy. / „Zdarzenie w...” lub „Spotkanie przy...”		<ul style="list-style-type: none"> • budowa architektoniczna • pomnik • park 		<ul style="list-style-type: none"> • omówienie prac, wycieczki (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • szkicowanie, fotografowanie ciekawych fragmentów otoczenia, najbliższej okolicy • uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii kolażem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonywanie ciekawie zakomponowanych, zaskakujących szkiców i fotografii otoczenia najbliższej okolicy • uzupełnianie wykonanego szkicu lub fotografii ciekawym, przemyślanym, zaskakującym kolażem
Lekcja powtórzeniowa						
30. Rysunkowe powtórzenie wiadomości. Zagadki z wielkiego worka o środkach artystycznego wyrazu, rodzajach dzieł i poznanych dziedzinach sztuki	1.1 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • kreska, kontur • grafika, odbitka graficzna • frotaż • barwy podstawowe, barwy pochodne • barwy ciepłe, barwy zimne • wąska gama kolorystyczna, szeroka gama kolorystyczna, akcent kolorystyczny • kompozycja • zasada równowagi w kompozycji • kompozycja symetryczna, kompozycja rytmiczna • sztuka ludowa • malarstwo • grafika • sztuka użytkowa, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik • zeszyt ćwiczeń • reprodukcje z podręcznika i DVD • prace lub fragmenty prac plastycznych wykonanych w ciągu roku nauki • kartki z pojęciami (dla grup) 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja i omówienie reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: szkice rysunkowe czarno-białe i barwne • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, dziełach sztuki o prostej formie, orientacyjne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych • tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych, w których w przybliżony sposób zilustrowany jest określony środek artystycznego wyrazu (kreska, kolorystyka, gama, akcent, kompozycja), ukazany jest sposób przekazywania treści, np. w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, przedstawiona jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne wyodrębnianie najważniejszych środków wyrazu artystycznego we własnych pracach plastycznych, szkicach wykonanych na lekcji, różnych dziełach sztuki, dokładne określanie zagadnień na podstawie prac plastycznych • tworzenie szkicowych kompozycji rysunkowych trafnie ilustrujących określony środek wyrazu artystycznego (kreska, barwa, gama, akcent, kompozycja), sposób przedstawienia treści w formie prostego i złożonego znaku plastycznego, zilustrowana jest dziedzina plastyki (malarstwo, grafika, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), pokazana jest specyfika sztuki ludowej

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Lekcje dodatkowe						
31. Światelka w mrokach dziejów. Od robienia farb do powstania obrazu. / „Zwierzę na piasku lub skale”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • prehistoria, sztuka prehistoryczna • archeologia, archeolog • epoka kamienia łupanego (paleolit) • epoka kamienia gładzonego (neolit) • epoka brązu • epoka żelaza • malarstwo naskalne (jaskiniowe), rytzy naskalne • rzeźby • barwniki naturalne • Lascaux, Biskupin, Stonehenge 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 23–24. <i>Światelka w mrokach dziejów</i>, s. 78–82 • zeszyt ćwiczeń: 21. <i>Tajemnicze malowidła i budowle – zagłędamy w dzieje sztuki</i> • reprodukcje z podręcznika i DVD 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: praca malarska • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość pojęć prehistoria, archeologia, archeolog i przybliżonego podziału epok sztuki prehistorycznej • znajomość i opisywanie wybranych, niektórych cech prehistorycznych narzędzi, przedmiotów codziennych, dzieł sztuki, kamiennych budowli, osad • znajomość niektórych cech malarstwa naskalnego, opisywanie niektórych cech wybranego zabytku • tworzenie uproszczonej kompozycji przedstawiającej zwierzę, nawiązującej tematyką do malarstwa naskalnego • orientacyjna znajomość sposobu uzyskiwania farb przez malarzy prehistorycznych oraz wykorzystanie ich podczas wykonywania pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość pojęć prehistoria, archeologia, archeolog, zabytki kultury materialnej, określanie przedziałów czasowych epok sztuki prehistorycznej • znajomość i opisywanie ważnych, charakterystycznych cech prehistorycznych narzędzi, przedmiotów codziennych, dzieł sztuki, opisywanie cech różnorodnych zabytków • znajomość charakterystycznych cech malarstwa naskalnego (temat, kolorystyka, zastosowanie konturu, kompozycja), opisywanie cech różnorodnych zabytków • tworzenie oryginalnej pracy o ciekawej kompozycji przedstawiającej zwierzę, nawiązującej tematyką do malarstwa naskalnego • samodzielne tworzenie farb używanych przez malarzy prehistorycznych oraz dobre posługiwanie się nimi podczas wykonywania pracy plastycznej
32. „Świątynia Słońca”, „Barwy słońca” lub „Kolory światła”. Naszyjnik z glinianych koralików, muszli, nasion i patyków	2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • prehistoria • sztuka prehistoryczna • archeologia, archeolog • epoka kamienia łupanego (paleolit) • epoka kamienia gładzonego (neolit) • epoka brązu 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 23–24. <i>Światelka w mrokach dziejów</i>, s. 78–82 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • prezentacja prac domowych • praca z tekstem • rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość podziału prehistorii na epoki i umiejętność przybliżonego umiejscowienia niektórych charakterystycznych zabytków w określonych epokach • orientacyjna znajomość formy i znaczenia kamiennych kręgów Stonehenge 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość podziału prehistorii na epoki i umiejętność dokonania podziału prehistorii na epoki i umiejscowienia najbardziej znanych charakterystycznych zabytków w określonych epokach • znajomość i opisywanie formy i znaczenia kamiennych kręgów Stonehenge

Temat lekcji/ temat pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> • epoka żelaza • malarstwo jaskiniowe, naskalne, • ryty naskalne • rzeźby • barwniki naturalne • ceramika, ornamenty • Lascaux, Biskupin, Stonehenge • barwy ciepłe • wąska gama barw, tonacja 	<ul style="list-style-type: none"> • zeszyt ćwiczeń: 22. <i>Tajemnicze malowidła i budowle – zagłędamy w dzieje sztuki</i>; 22. <i>Gliniane naczynia, żelazne ozdoby – zagłędamy w dzieje sztuki</i> • reprodukcje z podręcznika i DVD 	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenie plastyczne: naszyjnik z różnych materiałów lub kompozycja malarska plakatówkami lub akwarelami • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)- 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość wyglądu osad z okresu żelaza na przykładzie Biskupina • zauważanie prostych związków początków osiadłego trybu życia z początkami rozwoju budownictwa i rzemiosła (np. ceramiki) • wykonania prostego, mało zróżnicowanego naszyjnika z materiałów naturalnych, nawiązującego do najstarszych ozdób • tworzenie prostej kompozycji w wąskiej gamie barw ciepłych, ilustrującej barwy słońca, dla której inspiracją jest Stonehenge 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość i opisywanie wyglądu wybranych osad z okresu żelaza na przykładzie Biskupina • określanie, zauważanie, omawianie różnych związków osiadłego trybu życia z początkami rozwoju budownictwa i rzemiosła (np. ceramiki) • wykonania oryginalnego naszyjnika nawiązującego do najstarszych ozdób, złożonego z dużej ilości ciekawie zestawionych elementów naturalnych • tworzenie oryginalnej kompozycji w wąskiej gamie barw ciepłych, ilustrującej barwy słońca, dla której inspiracją jest Stonehenge
33. Wyjście do muzeum – w świecie dzieł sztuki. Czy wszystkie eksponowane dzieła muszą nam się podobać? O temacie i nastroju dzieł. Obrazy, które powiesilibyśmy w domu, w szkole, w bibliotece. Jak wyeksponować obraz?	1.1 1.2 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • muzeum • wystawa, ekspozycja, sala wystawowa • katalog lub przewodnik (publikacja książkowa, internetowa) • przewodnik (osoba), kustosz • dzieło sztuki, zabytek • kompozycja • gama kolorystyczna • nastrój dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • ekspozycja obrazów, dzieł sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • rozmowa nauczająca • oglądanie ekspozycji • omówienie oglądanych dzieł (praca indywidualna, zbiorowa) • ćwiczenie plastyczne: czarno-białe szkice rysunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość pojęcia muzeum, wybranego rodzaju muzeum, orientacyjne określanie specyfiki działalności, rozumienie pojęcia katalog, przewodnik (osoba), kustosz • orientacyjna znajomość pojęć, za pomocą których można opisać dzieła i opisywanie niektórych cech oglądanych dzieł sztuki • wypowiedanie prostych opinii, własnego zdania o dziełach • określanie niektórych cech nastroju, tematu obrazu i ich wpływu na miejsce eksponowania 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość pojęcia muzeum, różnych rodzajów muzeów, określanie specyfiki, zadań działalności (m.in. przechowywanie, badanie, udostępnianie dzieł), rozumienie i wyjaśnianie pojęć katalog, przewodnik (osoba), kustosz • wnikliwe opisywanie cech wielu oglądanych dzieł sztuki za pomocą pojęć języka plastyki, którymi można opisać obrazy, dzieła • wypowiedanie ciekawych, przemyślanych opinii, własnego zdania o dziełach • trafne określanie nastroju, tematu, przesłania obrazu i ich wpływu na miejsce eksponowania w muzeum, przestrzeni publicznej lub prywatnej